

BEHAVIORISMUS

Materiál není určen k jakémukoliv šíření, neobsahuje citace!

ZÁKLADNÍ VÝCHODISKA BEHAVIORISMU

- Pozitivistická orientace
- Metodologie-experiment, pozorování, introspekce odmítnuta jako nevědecká
- Black box-lidská mysl je černí skříňka , k níž objektivními metodami vědeckého zkoumání nelze proniknout

PŘEDCHŮDCI BEHAVIORISMU

- **IP Pavlov** - reflexní teorie mentální aktivity
- Objev **klasického podmiňování**
- Zavedl pojmy-nepodmíněný podnět, nepodmíněný reflex (nenaučené), podmíněný podnět, podmíněný reflex
- Youtube 3 minutový dokument
<http://www.youtube.com/watch?v=CpoLxEN54ho>

PŘEDCHŮDCI BEHAVIORISMU

- Edward Lee Thorndike
- Významně přispěl k rozvoji pedagogické psychologie
- Položil základy **behavioristických teorií učení**
- Puzzle Boxy
- Instrumentální podmiňování nebo-li učení pokus-omyl (resp. pokus a náhodný úspěch)
- Učení u zvířat probíhá dle Thorndika na základě 2 zákonů-efektu a cviku
- **Zákon efektu**-akty chování, které v určité situaci vedou k uspokojení, se v ní vyskytnou později s větší pravděpodobností, než akty chování, které k uspokojení nevedou
- **Zákon cviku**-síla a trvání konekce mezi podnětovou situací a reakcí je přímo úměrná tomu, jak často tato reakce v dané situaci vznikne.
- (Princip výcviku psů, systém odměn ve škole atd.)
- <http://www.youtube.com/watch?v=Vk6H7Ukp6To>

RANÝ BEHAVIORISMUS

- John Broadus Watson
- 1913 Manifest Psychologie z hlediska behavioristy
- Nově vymezuje předmět studia psychologie: je jím studium chování, které je rozložitelné do reakcí, jež lze zkoumat v závislosti na působících podnětech.
- Výchozím paradigmatem je S-R (stimulus reakce).
- Lidská osobnost je vytvářena prostředím: „*Dejte mi tucet zdravých dětí.....*“ (Watson in Plháková, 2006, str. 157),

RANÝ BEHAVIORISMUS

- **Studie Malý Albert** (spolu s Rosalií Raynerovou)-
původní emocionální reakce se mohou
prostřednictvím podmiňování rozšířit na jiné
objekty.
- <http://www.youtube.com/watch?v=aG6A66iV5tk>
- 1924-Mary Cover Jonesová-léčba fobie u malého
chlapce

NEOBHAVIORISMUS

- Burrhus Frederick Skinner
- Stále zastávce přístupu S-R
- Skinnerův Box
- Rozlišil 2 druhy chování-operanty (vysílané, spontánní) projevy a respondenty (vyvolané) projevy
- Operantní učení-mění se pravděpodobnost výskytu operantů (aktů chování) na základě jejich důsledků
- Druhy posílení – pozitivní (např. odměny) a negativní (např. tresty)
- Jak ovlivňuje rozvržení doměn (pozitivního zpěvňování) učení?
- Nepravidelné odměňování je mnohem účinnější než pravidelné!!!

NEOBHAVIORISMUS

- Autor velmi známé novely Walden Two
- Vize lidské komunity, kde chování členů je zpevňováno kladným posílením
- „*Skupinová péče je lepší než rodičovská péče....* (Skinner in Plháková, 2006, s. 166)
- Youtube-formování chování dítěte pomocí operantního podmiňování
- <http://www.youtube.com/watch?v=AK32448CgKE>

NEOBHAVIORISMUS

- **Edward Chace Tolman**
- Lidské i zvířecí chování lze modifikovat na základě zkušeností, zpochybnil S-R paradigma.
- Podle Tolmana není chování pouhou bezprostřední reakcí na podnět, ale je ovlivňováno řadou vnitřních proměnných-dědičností, dřívějším učením, momentálním fyziologickým stavem
- $R=f(S,O)$
- **Kognitivní mapa**-postupné osvojování poznatků o prostorovém uspořádání
- <http://www.youtube.com/watch?v=Ma8HCM3Z5lc>
- **Latentní učení**-učení, které probíhá i bez posilování
- Předchůdce kognitivistů

DOPORUČENÁ LITERATURA K TÉMATU

- Plháková, A. (2006): Dějiny psychologie. Grada. Praha. Kapitola 9. Behaviorismus s. 149-167
- Hunt, M. (2000): Dějiny psychologie. Portál. Praha. Kapitola 9. Behavioristé. s. 233-263

